

ДОБАВЯНЕ НА СТОЙНОСТ КЪМ ЗЕМЕДЕЛИЕТО С ВИСОКА ПРИРОДНА СТОЙНОСТ /ВПС/ - ИРЛАНДИЯ

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ:

Район Бърен, Ирландия

СИСТЕМА НА ЗЕМЕДЕЛИЕ С ВПС:

Екстензивна зимна паша на крави с бозаещи телета върху варовикови пасища

ОБХВАТ:

Около 500 семейни ферми, обхващащи 30 000 ха земеделски земи с ВПС

ВРЕМЕТРАЕНЕ:

от 2005 г. до сега

ОПИСАНИЕ НА ИНОВАЦИЯТА

Районът Бърен е световно известен с уникалния си ландшафт, флората, богатото и разнообразно културно и природното наследство. Районът се характеризира с голямо разнообразие от приоритетни местообитания, пасища с орхидеи и малки езерца. Голяма част от територията на района попада в зоните на европейската мрежа Натура 2000. От 2005 г. до сега се прилагат редица „мини иновации“, за да се "добави стойност" към ландшафта, общността и икономиката на Бърен.

Тези „мини иновации“ се разработват и финансират от различни проекти и програми. Най-популярните сред тях са: проектът „Burren LIFE“, изпълняван от 2005 г. до 2010 г. по Програма „Life+“; Програмата за подкрепа на земеделието, опазващо околната среда, в Бърен, (2010 - 2015 г.) и най-новата агро-екологична програма „Burren“.

Някои от „мини иновации“-те са:

- ▶ Създадената, в рамките на проекта „Burren LIFE“, група на местни производители на говеждо и агнешко месо, която да оказва съдействие на членовете си за продажбата и

преработката на произведените от тях продукти. Въпреки, че групата вече не съществува, нейната дейност дава възможност членовете ѝ да изградят собствени мрежи за директни продажби;

- ▶ Насърчаване, чрез програмата Burren, на използването на традиционни за района специални дворни порти при обновяване на стените и оградите. В момента три местни предприятия произвеждат и инсталират тези порти.
- ▶ Разработена база данни със списък на около 80 местни работници, голяма част от които са предимно местни фермери, имащи желание да помагат на други фермери и така да повишат доходите си. Тези работници се наемат от фермери в Бърен, които поради възрастта си, физически увреждания, основна работа извън фермата и др., не са в състояние сами да извършват земеделските си дейности, свързани с опазване на околната среда. Някои от тези работници обединяват усилията си и сформират общи групи за работа във фермите.

ПРИНОС НА ИНОВАЦИЯТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО С ВПС

Прилаганите иновации дават възможност на земеделските стопани в района първи да се възползват от все по-голямото обществено признаване на значението на земеделието с ВПС за устойчивото поддържане и запазване на ландшафта;

Създадената база данни от местните работници дава възможност те да бъдат обучени как да извършват природосъобразни земеделските дейности в земите с ВПС;

Използването на традиционните за района дворни порти от една страна придава по-автентичен вид на ландшафта в района, а от друга страна подпомага фермерите при отглеждането на животните чрез ограничаване на достъпа до определените места за паша.

Поради успеха на трите агро-екологични програми в Бърен голям брой изследователски групи посещават региона: те се посрещат от местните фермери, които им предлагат храна и обиколки с ек-

скурзовод. Ангажирането на фермерите с туристически дейности и посрещането на „изследователски групи“ ги прави по-отговорни към опазването на околната среда и ги стимулира да извършват земеделската си дейност по начин, опазващ околната среда. Осигуряват се нови източници на доходи за фермерите чрез предоставяне на фермерски кетъринг услуги за посетителите. Засилват се социалните контакти и общуването както между фермерите, така и с участниците в „изследователските“ посещения.

Създаване на доверие във фермерите и оказване на подкрепа при производството на нови продукти, предоставянето на нови услуги и намирането на нови пазари.

Обучение на фермерите – например как правилно да подрязват и/или премахват нежелана растителност без да унищожават важни за местообитания растения и храсти.

ОСНОВНИ ФАКТОРИ ЗА УСПЕХ

- ▶ Иновациите отговарят на потребностите на хората в региона - например за осигуряване на работна ръка и пазар на местните продукти и храни;
- ▶ Фокусиране върху всички възможности, които са благоприятни, както за фермера, така и за околната среда – например посрещане на изследователски групи от други райони с ВПС;
- ▶ Фокусиране върху нещата, които характеризират и отличават района – например местни продукти и производства.

ПОУКИ

- ▶ Всяко стопанство само по себе си не е достатъчно, за да се преодолеят неблагоприятните социално-икономически перспективи пред много земеделски стопанства с ВПС;
- ▶ Все по-важно значение придобива осигуряването на добавена стойност чрез въвеждане на нови продукти и услуги, съвместна дейност, разработването на нови пазари и механизми за финансиране и др.;
- ▶ Независимо че земеделието с ВПС генерира значителна добавена стойност за други отрасли (например туризма), земеделските стопани, ползващи земи с ВПС, трудно се възползват от тази добавена стойност. За създаването на добавена стойност земеделски стопани се нуждаят от постоянна подкрепа и насърчаване.

За повече информация и контакти:

Сдружение за териториален и екологичен просперитет (СТЕП)

гр. София, Младост 1, ул. „Акад. Андрей Сахаров“ №11, офис 21

ел. поща: step_ngo@abv.bg, тел: +359-898 563647

Янка Казакова, координатор на проект HNV-Link, ел.поща: yanka.kazakova@gmail.com

Вяра Стефанова, координатор „Район на знанието“, ел. поща: v.stefanova65@gmail.com

www.step-bg.bg; www.facebook.com/STEP.BULGARIA

Отказ от отговорност: Публикацията е създадена от Сдружение за териториален и екологичен просперитет (СТЕП) по проект HNV-Link и представя гледната точка на авторите. Изпълнителната агенция за научни изследвания не носи отговорност за никое възможно използване на съдържаната в него информация.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на програмата на ЕС за научни изследвания и иновации Хоризонт 2020 по грантово споразумение № 6963911